

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **I. M.**, bývajúcej v P., zastúpenej JUDr. D. K., advokátkou so sídlom v P., proti žalovaným **1/ S. T., a.s.**, so sídlom v B., **2/ T. S. s.r.o.**, so sídlom v B., zastúpeným Mgr. R. U., advokátom so sídlom v B., **o určenie rozsahu dedičstva**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 10 C 177/2002, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 22. mája 2008 sp. zn. 11 Co 79/2007, 11 Co 80/2007 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobkyne **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Prešov rozsudkom z 30. júna 2006 č. k. 10 C 177/2002-152 zamietol návrh žalobkyne, ktorým žiadala určiť, že do dedičstva po poručiťovi P. M. patria nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. X. v katastrálnom území P., a to parcela č. X. zastavaná plocha vo výmere X. m². Náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

Krajský súd v Prešove rozsudkom z 22. mája 2008 sp. zn. 11 Co 79/2007, 11 Co 80/2007 na odvolanie žalobkyne a žalovaného **2/** proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 10 C 177/2002-152 a na odvolanie žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 10 C 177/2002-168 rozsudok prvostupňového súdu potvrdil a žalovaným **1/ a 2/** nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Odvolacie konanie vo veci odvolania žalobkyne proti uzneseniu č. k. 10 C 177/2002-168 zastavil s tým, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku krajského soudu do výroku, kterým krajský soud potvrdil rozsudek soudu prvního stupně podala včas dovolání žalobkyně. Navrhla v napadnuté části rozsudok odvolacieho soudu zrušit a vec mu vrátit na další konanie. Tvrdila, že napadnutým rozhodnutím jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože krajský súd zamietol jej žalobu z iných hmotno-právnych dôvodov ako prvostupňový súd a vychádzal aj z iných dôkazov než súd prvního stupňa.

Žalovaný 1/ vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že rozhodnutie krajského soudu považuje za vecne a právne správne. Podľa jeho názoru v odvolacom konaní súd vychádzal z tých istých dôkazov a vec právne posúdil zhodne so súdom prvního stupňa (obidva súdy dospeli k právnemu názoru, že právny predchodca žalovaného 2/ nadobudol pozemok vydržaním). Zároveň poukázal na to, že odvolací súd nerozhodol vo svojom potvrdzujúcom rozhodnutí o pripustení dovolania. Dovolanie preto proti rozsudku krajského soudu nie je prípustné.

Žalovaný 2/ vo vyjadrení k dovolaniu rovnako uviedol, že rozhodnutie krajského soudu považuje za vecne správne. Navrhol dovolanie žalobkyne zamietnuť ako nedôvodné, keďže nie je daný žiaden z dovolacích dôvodov vymedzených v Občianskom súdnom poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal predovšetkým jeho prípustnosť. Dospel pritom k záveru, že dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho soudu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania sú upravené v ustanoveniach § 237, § 238 a § 239 O.s.p. V ustanovení § 237 O.s.p. sú stanovené podmienky prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho soudu bez ohľadu na jeho procesnú formu. Ustanovenie § 238 O.s.p. upravuje dôvody prípustnosti dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho soudu vydaným vo forme rozsudku a v ustanovení § 239 O.s.p. sú uvedené dôvody prípustnosti dovolania, ktoré smerujú proti rozhodnutiam odvolacieho soudu vydaným vo forme uznesenia.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa.

Podmienky prípustnosti dovolania bolo preto potrebné skúmať v zmysle § 238 O.s.p., podľa ktorého je dovolanie prípustné, ak smeruje proti rozsudku, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.), alebo proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

V prejednávanej veci dovolanie nesmeruje proti takému rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Dovolanie podľa § 238 ods. 1 O.s.p. preto nie je prípustné. Nejde ani o rozsudok, v ktorom by sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, pretože dovolací súd v tejto veci nerozhodoval (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Nejedná sa ani o potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.). Dovolanie preto podľa § 238 O.s.p. prípustné nie je.

S prihliadnutím na námietku dovolateľky, ale tiež vzhľadom na zákonnú povinnosť dovolacieho súdu skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní, postihnutom niektorou z väd uvedených v § 242 ods. 1 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou vadou v zmysle § 237 písm.a/ až g/ O.s.p. (t.j., či v prejednávanej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, nepodania návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania nesprávne obsadeným súdom).

Žalobkyňa v dovolaní nenamietala, že by v konaní došlo k procesným vadám v zmysle § 237 písm.a/ až e/ a g/ O.s.p. a existencia procesnej vady takejto povahy nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

So zreteľom na obsah dovolania, dovolací súd osobitne skúmal, či v konaní (ne)došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm.a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm.f/ O.s.p.).

Pod odňatím možnosti pred súdom konať treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm.f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, a týmto postupom zamedzí účastníkovi konania realizovať jeho procesné práva.

Pokiaľ žalobkyňa videla odňatie možnosti konať pred súdom v tom, že odvolací súd založil svoje rozhodnutie na iných hmotnoprávných dôvodoch než súd prvého stupňa treba uviesť, že súd prvého stupňa ako aj odvolací súd dospeli k zhodnému právnemu názoru o nadobudnutí vlastníckeho práva k pozemku právnym predchodcom žalovaného 2/ vydržaním. Odvolací súd stanovil rozdielne od súdu prvého stupňa len okamih, kedy došlo k vydržaniu pozemku (podľa odvolacieho súdu 1.1.1992 a nie 1.4.1984). Neobstojí preto tvrdenie žalobkyne, že odvolací súd oprel svoje rozhodnutie o úplne iné hmotnoprávne dôvody, než súd prvého stupňa, čím by jej prípadne znemožnil vyjadriť sa k nim resp. znemožnil jej predložiť nové dôkazy, ktoré z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvého stupňa, sa nejavili významné. Dovolateľka preto neopodstatnene namietala, že konanie pred odvolacím súdom trpí vadou uvedenou v § 237 písm.f/ O.s.p.

So zreteľom na vyššie uvedené možno uzavrieť, že dovolanie žalobkyne smerovalo proti rozsudku odvolacieho súdu, proti ktorému prípustné podľa § 238 O.s.p. nie je; keďže neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky jej dovolanie ako neprípustné odmietol (§ 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 veta prvá O.s.p.), bez toho, aby mohla byť preskúmaná vecná správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 146 ods. 1 písm.c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 a § 224 ods. 1 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. novembra 2009

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová